

Г . О . А . І . Е

пентрѣ

МШТЕ, ШИМЪ ШІ ЛІТЕРАТУРЪ.

№. 5.

Luni, 31. Januarie.

1844.

ЪНЕЛЕ ПРЕГЪТІРІ.

(Брмаре)

Дрептѣрі, леці.

Скопѣл, пентрѣ каре оаменіи с'аѣ а-
дѣнат ѣл соціетѣди ші ѣл статѣрі аѣ фост
сігѣритатеа ші ферічіреа, не кѣт се поате
ачеаши кѣцига не ачест пѣмѣнт. Оамен-
иіи ѣл стареа патѣреі примітивѣ, адекѣ
ѣл чеа сѣлватикѣ, ѣл каре domnia пѣ-
маі дрептѣл челѣи маі маі таре, пѣмаі
дрептѣл пѣмѣлѣи, пѣ пѣтеа трѣи ливері,
пѣ сігѣрі, пѣ ферічіци. Ливертатеа ші сі-
гѣритатеа лор ѣлчепѣ а принде рѣдѣчинѣ
маі ѣлпѣтѣ атѣлчѣ, кѣнд еі се ѣлвоирѣ а
се адѣпа ѣл соціетате ші а се сѣпѣне ла
ѣл фелѣ де пѣтере жѣдекѣтоаре ла ѣл-
тѣмплѣрі де черте; порѣпчѣтоаре ла
време де тревѣинѣ де а се апѣра ѣл коп-
тра дѣштанилор дѣн афарѣ, с'аѣ ші дѣн лоп-
трѣ; дѣтѣтоаре де леці, дѣпѣ каре не
вѣиторѣ сѣ поатѣ ѣлпѣка маі ѣлшор фе-
ѣлѣрѣме де ѣлпѣрекері ші дѣферинѣ че
с'ар еска ѣлпѣре тѣдѣларіи соціетѣдеі. По-
ѣди кѣ фантазіа лор, че ле аратѣ ѣеакѣл
де аѣр ѣл стареа примітивѣ патѣралѣ а
оаменилор, п'аѣ нічѣ о тречере ѣлпѣнтеа
філософѣлѣи, каре кѣт а рѣіогі, кѣт не

кѣрареа історіеі гѣчеѣе стареа ѣл кареа
пѣтеа сѣ се аѣле чеі дѣнтѣи оамені. *)
Дечѣ каре пѣтеа фѣ челе дѣнтѣи леці, дѣ-
пѣ каре оаменіи се жѣдека ші се гѣверпа?
Леці скрѣсе позитиве п'аѣ пѣтѣт фѣ, кѣчѣ
скрѣсоареа пѣ ера. ѣлпѣсѣ де ші ар фѣ ѣл-
флоріт тѣіестрѣа скрѣеріи, чѣне ар фѣ дѣклат
леціле, де ѣнде? Ісворѣл дрептѣлѣи ші ал
лецілор дрепте ла пѣамѣл оменеск есте
ші поате фѣ пѣмаі мѣнтеа чеа сѣпѣтоасѣ
(ratio, raison), іар ісворѣл пѣдрептѣди е-
сте егѣістѣл, есте патѣма пѣсѣпѣсѣ мѣн-
ѣеі. Ідеѣа дрептѣлѣи (juris) аша прекѣм
ніо дѣ нѣ мѣнтеа, ѣлпѣрѣкѣндѣо ѣл фор-
тѣ де ѣлпѣнѣ сѣстематикѣ о пѣмѣм дре-
птѣл патѣреі, jus naturae, тѣкаркѣ аче-
еаши маі потрѣвѣт се поате пѣмѣ дрептѣл
філософѣк. ѣлпѣрѣачеа пѣмѣреа сѣ пѣ не
копѣѣнде, сѣ кѣѣтѣм лѣкрѣл. Дѣн дрептѣл
філософѣк, дѣн адеѣѣрѣл: „че дѣе пѣ'ѣи пла-
че алѣѣіа пѣ фаче“ ар тревѣи сѣ пѣрчѣа-

*) ѣлпѣрѣачеа токма ші ѣл зімеле поастре ѣ-
пѣл дѣн чеі маі маі філософѣ аі ѣерманіеі
вреа сѣ о скоатѣ ка адеѣѣр, кѣ оаменіи ѣл
стареа патѣреі аѣ фостѣвнѣи ші ѣлпѣелегѣторі
ѣлпѣтокма, прекѣм с'ар чере ка сѣ фѣе. Дар
історіа пѣѣѣ ѣнде аѣѣѣде не аратѣ тот коп-
трарѣл.

дъ тоате лециле позитиве пълече ши привате але социетѣмлор.

Социетѣмле челе марі адекъ статѣриле пѣмѣтѣлѣши вацѣле аѣ ши тревѣе съ пѣзѣаскъ нище даторинѣе дѣмпрѣмѣте знеле кѣтрѣ алтеле. Ачеле принчепе, каре чер съ фие дрепт ѣн стат кѣтрѣ алтѣл, ка щѣинѣъ ле пѣмим дрептѣриле неамѣрилор (*jura gentium, droits de gens*). Минтеа порѣнчепе ка пѣзѣмаѣ дѣнтре тѣдѣларѣи ачелеѣаши социетѣдѣи, чѣ ни чѣи дѣнтре ѣн стат ши дѣнтре алтѣл съ пѣ доминиаскъ сила чеа крѣдѣ, пѣ сънцеле, пѣ рѣсвоѣл; дѣр статѣриле знѣл кѣтрѣ алтѣл съ рекѣвоаскъ рѣндѣл жѣридѣко-морал, прин каре фиешкаре стат, прин ѣрмаре ши челе маѣ непѣтѣнчоасе, маѣ ни чѣи дѣн контра челор маѣ марѣ ши маѣ пѣтерниче съ фие сигѣрсѣте де пѣлѣн, неатѣрпѣтоаре ши нецѣрѣтѣрѣте дѣн дрептѣриле лор. Порѣнка ачѣеста о азѣѣа ши лѣмеа чеа веке, лѣмеа дѣн пѣнптеа евангелѣеи, о азѣѣа дела гласѣл чел дѣн лонтрѣ ши дела минтеа каре ле стрѣга: че цѣе пѣдѣи плаче, алтѣѣа пѣ фаче; довадѣ съ фие реверѣнѣа каре аѣеа попоарѣле веки кѣтрѣ солѣи алтор попоарѣ ш. а. ш. а. Кѣ тоате ачѣестѣа дрептѣриле неамѣрилор де ши ера кѣноскъте, пѣ се пѣзѣа дѣнсъ, чѣ де тѣлте орѣ се кѣлка дѣн пѣчоаре, де ѣнде се пѣщѣеа тѣлѣимѣеа сънцѣроаселор рѣсвоаѣе. Дѣнвѣдѣтѣра лѣи Хрѣстос дѣдѣ дѣнтѣрѣе лѣдѣи порѣнчѣте де минте; крѣщѣниѣ дѣнсъ дѣнпѣче рѣлеѣеа лор ажѣнсе а домини пе тронѣрѣи дѣн персоанѣле монарѣшилор, дѣдѣрѣ алте дѣнцѣлесѣрѣи кѣвинтелор даскалѣлѣи ши зѣсерѣ: „Попоарѣле крѣщѣне сѣнт датоаре, прин ѣрмаре аѣ ши дрептѣл а адѣче пе алте попоарѣ кѣ сила, кѣ а арѣмелор сѣлѣ ла кѣнощѣнѣа

адѣвѣрѣлѣи евангелѣк.“ Еѣи ѣтарѣ, кѣ адѣвѣрѣл пѣ се поате сѣдѣи кѣ сила дѣн инициле оменѣщѣи. Де аѣи ѣрмаре преа дѣесе кѣлкѣрѣи де дрептѣл неамѣрилор, непѣтрѣкѣ дрептѣл пе карѣл дѣнтѣмеѣарѣ астѣелѣи пѣтерѣле крѣщѣне, се дѣнпѣндеа пѣмаѣ пѣсте цѣриле лор, пѣ ши пѣсте але пѣгѣнпѣлор ши але мохамѣданѣмлор. Ачѣеста съ пѣо дѣнсемпѣтѣм фоарте вѣне, ка кѣ атѣт маѣ ѣнор съ пѣтрѣндем позѣѣѣа Тѣрѣчѣеи де астѣѣи, ши кѣ еа тодѣеодатѣ ши пе а воастѣрѣ.

Челелалте скѣмѣврѣи, прин каре аѣ маѣ трѣкѣт дрептѣл неамѣрилор, ле рѣтѣчет, пѣмим пѣмаѣ принчѣпѣл екалѣтѣдѣеи. Прин ачѣеста се аѣнптеа дѣн веакѣриле маѣ дѣнкоаче ачѣеа тѣсѣрѣ: де а пѣ сѣферѣи пе ни чѣи ѣн стат, ка ачѣела ни чѣи ѣѣар пе кале леѣитѣмѣ спр. н. прин клѣронѣмѣре де цѣрѣи делѣ рѣденѣи сѣши адаѣѣе пѣтереа са дѣнтѣратѣта, кѣт алте пѣтерѣи ла време де асѣпѣрѣе, че лѣар венѣи, съ пѣи поатѣ ста дѣн контра, прекът ѣарѣш: де а сѣферѣи ни де а мижлѣчи, ка статѣриле маѣ слаѣе ши ни чѣи сѣши адаѣѣе кѣте о ѣкѣатѣ де царѣ лѣдѣнѣдѣсе пѣпѣ дѣнтѣратѣта, ка еле съ поатѣ ста де пѣрете апѣтрѣторѣѣ дѣн контра челор преа тарѣ. Ачѣеста ѣарѣш съ пѣо семпѣтѣм вѣнишор дѣн интересѣл пострѣ кѣар. — Де ачѣи дѣнколо цѣнтрѣ кѣте ам маѣ аѣеа а зѣче дѣн сѣс ши дѣн жос дѣнсѣре дрептѣриле пѣтѣрѣи ши а неамѣрилор, дѣндрѣптѣм пе вѣневоѣиторѣи поцѣрѣи чѣетѣторѣи ла алте ѣсвоарѣ, ла катѣдрѣле ѣбѣриѣче ши ла кѣрѣдѣи ѣѣне привѣтоаре ла матерѣа ачѣи атѣнсъ. Дѣстѣл атѣта, кѣ дѣнпѣче Наполѣон Бѣнѣпартѣе дѣдѣсе екилѣврѣлѣи кѣ пѣчорѣл, алѣл 1815 спре а пѣтеа пѣзѣи ши сѣщѣнеа дрептѣл неамѣрилор пе клѣнтѣт, кѣт се спѣнеа, продѣсе:

Алианца сѣнтъ.

Маї пайнте де а резона чіневаш кѣт де пѣдін асѣпра аша пѣмїтеї „алианцеї сѣинте,“ традѣчем ачі докѣмѣнтѣл, кареле сѣпѣ пентрѣ дѣтетеїереа шї скопѣл ачелеїашї алианце саѣ легѣтѣинѣ. Іатѣ'л преѣтм вртѣазѣ:

„Ап пѣтмеле преасѣинтеї шї недеспѣрѣдїтеї Треїмї.“

„Дѣпѣче Маїестѣдїле лор, дѣпѣратѣл Австрїей, реѣмеле Прѣсїей шї дѣпѣратѣл Рѣсїей, ап вртареа марїлор евенїмѣпте, прїп каре с'аѣ дѣпсепнат чеї дїп вртѣ треї апї дѣп Еѣропа, шї маї вѣртос дѣп вртареа вїнефачерїлор, пе каре дѣтпезеѣщеї проведїнѣ дї плѣкѣ а ле лѣдї песте ачелеа статѣрї, але кѣрор гѣверне дѣпї пѣсерѣ дѣпкредереа шї пѣдеждеа пѣтаї дѣп дѣпса, с'аѣ дѣпсепнат дїп монтрѣ пентрѣ треѣвїнѣа ка кѣрсѣл пе каре пѣтерїле аѣ а'л пѣзї дѣптрѣ але лор релѣдїї речїпрѣче, сѣ'л дѣтетеїе пе ачеле преаналте адеѣвѣрѣрї, ла каре пе дѣпваѣѣ пе пої сѣпѣта релѣе а Мѣпѣтѣиторїѣлѣї пострѣ; аша дѣпшїї декїарѣ кѣ соленїтате, кѣ актѣл ачеста п'аре нїчї вп скоп алтѣл, декѣт а фаче дѣп фаѣа лѣтмеї дѣптрѣїї кѣпоскѣтѣ а лор пестрѣмѣтатѣ хотѣрѣре, де а лѣа де дѣпдрептарїѣ пѣтаї порѣнчїле ачелеї сѣинте релѣїї, атѣт дѣп кївернїсїреа статѣрїлор лор, кѣт шї дѣп релѣдїїле полїтїче кѣ орї каре алт гѣверн, адекѣ порѣнчїле дрепѣтѣїї, а драгостеї крещїне шї а пѣчеї, каре нїчї декѣт пѣ сѣпт аплїкаѣїле пѣтаї ла вїаѣа прїѣѣтѣ, чї шї маї вѣртос асѣпра хотѣрѣрїлор допнїторїлор аѣ інфлѣвїнѣѣ пемїжлочїтѣ шї треѣѣ сѣ дѣпдрепте тоѣї пашї лор, пентрѣ-кѣ ачелеа

сѣпт сїнгѣрѣл мїжлок, де а дѣтетеїа ашеѣтмїнтеле оменѣїї кѣ статорнїчїе шї де а ажѣта пе ажѣпселе лор. Прїп вртаре Маїестѣдїле лор се дѣпвоїрѣ асѣпра вртѣторїлор артїколї:

„I. Амѣсѣрат кѣвїнтелор сѣинтеї скрїптѣрї, каре чер, ка тоѣї оаменїї сѣ се прїѣѣскѣ де фрадї, чеї треї монаршїї контрѣгѣторї вор рѣмѣнеа впїдї прїп легѣтмїнѣдїле впеї фрѣдїнѣтѣдїї адеѣвѣрате шї недеспѣрѣдїте, шї фїндкѣ еї пе сїне се прїѣѣск ка патрїоѣї, кѣ тот прїлежѣл шї ла тоатѣ дѣпѣтмплареа дѣпшї вор да ажѣторїѣ шї спрїжоанѣ; маї дѣпколо фїндкѣ еї дѣп прїѣѣвїнѣа сѣпѣшїлор лор шї а армїїлор лор се прїѣѣск ка пѣрїнѣї де фамїлїї, дѣпшїї ле вор окѣртѣвї тоѣма дѣп ачел дѣп ал фрѣдїнѣтѣдїї, де каре сѣпт дѣпсѣфлѣдїїї, спре апѣрареа релѣеї, а пѣчеї шї а дрепѣтѣдїї.“

„II. Сїнгѣрѣл прїнѣп, кареле атѣт дѣптре зїселе гѣверне, кѣт шї дѣптре сѣпѣшїї лор треѣѣ сѣ стеа дѣп пѣтере, ва фї ачела, де а'шї фаче слѣжѣѣ впѣл алтѣїа, де а тѣртѣрїсї речїпрока лор аплекаре прїп о пестрѣмѣтатѣ вїневоїнѣѣ, де каре треѣѣ сѣ фїе дѣпсѣфлѣдїїї, де а се прїѣѣвї кѣ тоѣїї пѣтаї ка тѣдѣларїї впеїа шї ачелеїашї паѣїї крещїне, фїндкѣ дѣпсѣш чеї треї монаршїї алїаѣї се прїѣѣск пе сїне пѣтаї ка пленїпѣтернїчїїї аї проведїнѣї, спре а допнї песте треї раѣтѣрї аї впеїа шї ачелеїашї фамїлїї, адекѣ Австрїа, Прѣсїа шї Рѣсїа; дечї дѣпшїї декїарѣ прїп ачеста, кѣткѣ релѣеѣа крещїнѣ, де каре се дїп еї шї поноарѣле лор, дѣп фантѣ п'аре алт сѣѣѣран, декѣт пе ачела, кѣрѣї сїнгѣр і се кѣѣѣне пѣтереа, пентрѣ-кѣ сїнгѣр дѣп трѣнїсѣл се афлѣ тоате вї-
*)

стїерїле драгостеї, а щїицеї шї а немтр-
дїнїтеї днделепчєнї, адекъ дн Дѣмнезеѣ,
дн ал пострѣ дѣмнезееск тѣнтѣиторїѣ Исѣс
Хрїстос, кѣвѣптѣл челѣї прѣаналт, кѣвѣп-
тѣл вїедїї. Дечї Маїестѣдїле лор, реко-
тѣндѣ попоарѣлор лор кѣ чеа маї тїпѣ-
рѣ днгрїжїре ка сїнгѣрѣл тїжлок, а се
фолосї де ачеастѣ паче кареа пѣрchede дїп
о копщїицѣ вѣпѣ шї есте сїнгѣрѣ дѣра-
вїлѣ, а се днтѣрї дїп зї дн зї тот маї
тѣлт днтрѣ днтплїнїреа даторїнделор, ла
каре дѣмнезеескѣл тѣнтѣиторїѣ аѣ днвѣ-
цат пе оаменї.“

„III. Тоате ачеле пѣтерї, каре воїеск
а рекѣноаще солел сѣнтеле прїнчепе,
де каре есте дїктат актѣл ачеста шї каре
вор прїчепе, кѣт де їмпортант есте пеп-
трѣ ферїчїреа нацїлор преа днделѣнг тѣр-
вѣрате, ка ачесте адевѣрѣрї пе вїиторїѣ стѣ
аїѣв кѣвїнчоасѣ їнфлїицѣ асѣпра сордї-
лор оменедїї, вор фї прїмїте фоарте вѣ-
кѣрос дн ачеастѣ сѣѣптѣ алїанцѣ.“

„Скрїсѣ де треї орї шї сѣптлїнсетпа-
тѣ ла Парїс дн анѣл Домнѣлѣї 1815 ла
(14.) 26. Септемвріе.“ —

„Францїск. — Фрїдерїк Вїлхелм.
Алесандрѣ.“

(Вор врта.)

О ПРИМЕЖДИЕ ДН ПРЕДЕАЛ.

Днпїнте кѣ чїпчїзечї шї маї вїне де
анї Цара ромѣнеаскѣ кѣт шї вечїпѣтѣдїле
Трансїлванїеї ера сѣпѣратѣ де ходї маї
тѣлт ка орї кѣнд алтѣдатѣ. Дн врта-
реа пѣчєї де Кайнарѣе пачеа дн пѣрцїле
ачестеа домнїа нѣмаї ла пѣрере. Прїндѣл

Мїхаїл Сѣдѣ дн скѣрта са домнїе че нїчї
треї анї нѣдѣрѣ, п'аѣ фост дн старе де а
кѣрѣдї цара де прѣдѣторї. Нїкѣлае Ма-
врогенї врташѣл сѣѣ апѣкѣ кѣрта кѣ а-
спрїме тѣлт маї маре; шї патрїеа се вѣ-
зѣ дн сїгѣрїтате маї маре. Кѣ тоате а-
честеа дрѣмѣл дела Тїмїш пѣлѣ спре Кѣт-
пїна п'днтре Карпацїї деалѣнгѣл Праовеї
нѣ ера тѣвлат декѣт нѣмаї де пегѣцеторї
маї днсѣфлацїї де пофта кѣщїнгѣлѣї; дар
шї ачещїа маї пїпте де а се днкѣштѣта
ла ачест дрѣм, грѣвїа а се днтпѣртѣшї
кѣ сѣнтеле таїне шї апої адѣпѣндѣсе маї
тѣлдї їншї днтр'о компанїе, армацїї кѣ
пїстоале шї кѣ сѣвїї днкѣлїка днтр'їп
порок пегрѣкѣдїї де лакрѣмї фєрвїнцїї але
фамїлїлор лор. Дн скѣртѣ врте се де-
скїсе рѣсвоїѣ днтре Тѣрчї шї днтре Немцїї
деодатѣ шї кѣ Рѣшїї.

Скїтѣл дн Предеал ашезат дн дїстан-
цѣ ка де патрѣ чеасѣрї дела Брашов ера
лѣкѣїт пе атѣлчї де кѣлѣгѣрї тѣлт маї
пѣдїнї декѣт дн зїлеле поастрє; шї ачєїа
днсѣ днгрозїцїї де некѣртата тречере шї
днттоарчере а остѣшїмеї шї маї тѣлт дн-
кѣ де ачєа весте кѣ Тѣрчїї ар кѣцєта а
се фѣра п'нтре тѣнцїї шї пѣлѣ кѣнд Нем-
цїї кѣпрїнсерѣ Країова, а днкѣрѣе дн цї-
пѣтѣл Бѣрсеї шї а'л прѣда, се рѣспѣндїрѣ
каре днкѣтрѣѣ, трѣгѣндѣсе партеа чеа
маї маре саѣ ла Сѣчеле ѣнде'шї авеа рѣ-
деле лор, саѣ ла тѣлѣстїреа Сїнаї, ѣнде
се крєдеа а фї маї сїгѣрїї дн содїетатеа
фрацїлор лор апѣрацїї вїнїшор шї де зї-
дѣрїле ачелеїаш. Тоатѣ днтпрецїїрїмеа
скїтѣлѣї Предеал рѣштѣсєсе маї ка дешар-
тѣ де оаменї; сїнгѣрѣл вїрт де песте дрѣм
ашезат маї дн вале ера лѣкѣїт де ѣп кѣр-
чѣтарїѣ каре маї пїпте фѣсєсе потераш,

дар щї потераш де ачеѧ, карї ѧ лок съ апере локзрїле, ел ѧсѡш ле фѣча кѡ тотѧ несїгѡре. Де кѡнд се аѣла отѣл ачела ѧ пѡмїтѣл вїрт, дрѣмѣл кѣт ѡне дїн пасѣл Тїмїшѣлвї пѣлѣ кѣтрѣ тѣлѣ-стїреа Сїнаї се фѣкѡсе пентрѣ тоѡї фоарте ѧфрїкошат; крѣлченїї песте крѣлченїї се ѧтѣмплѧ шї кѣлѣторї де тоатѣ стареа шї ратѣл се фѣчаѣ невѣзѣѡї пентрѣ тотдеаѡна, фѣрѣ ка саѣ вѣл саѣ алѣл дїн дѡбѣле рѣберне вѣчїне съ фїе ѧ старе де а пѣтеа аерїсі вѣлѣ че акоперїа ачеле секретѣ шї съ нїмїчїаскѣ пе ванда де рѣгашї че с'аѣ фост ѧкѣлїват пе аколо. Іатѣ о авентѣрѣ пе каре нїо ісгорїсі нѣ де мѣлт вѣл вѣрват ѧкѣрѣвїт пе дрѣмѣрї шї ѧ тревї пѣмѣроасе.

Ерам зїчеа дѣлсѣл, фечораш де анї дѡбѣзѣчї шї дої. Татѣл меѣ каре авае пегѣдеторїе ѧтїнсѣ ла Бѣкѣреѡї шї ла Брѣла, спѣрїат шї ел де фамїа рѣсвоїтлї че ста ла вѣлѣ, ѧгрѣвнат ѧсѣ шї де адѣлчїле вѣтрѣпѣце нѣ маї сїмѡїа пѣтере дестѣлѣ ѧл вїпеле сале де а се арѣнка пе роївѣл сѣѣ чел ѧфокал, а'шї фаче крѣче, а'шї пїпѣ пїстоалеле ѧкѣ одаѣ шї аї да пїntenї кѣтрѣ подѣл де пеатрѣ ѧколо; ѧтр'о зї ѧмї зїсе: Фїѣл меѣ, тѣ везї пепѣтїнца mea де а мѣ маї ѧкѣмѣта ла вѣл дрѣм атѣт де перїкѣлос кѡм есте чел де аїчї пѣлѣ ла Бѣкѣреѡї; тѣ ѧсѣ щї шї атѣта, кѣ партеа чеа маї маре а авереї поастрѣ се аѣлѣ ѧл магазїїле дїн Цара ротѣнеаскѣ; еѣ тревѣе съ мѣ десѣак шї сѣ'мї траг тот че ам ѧлкоаче, іар алѣфелїѣ п'аш пѣтеа мѣрї де ѧтрїстарѣ, кѣ вѣ лас пе треї фечорї шї сора-воастрѣ Агапїа кѣ тотѣл пеасїгѣраѡї пентрѣ вїторїѣ. Тѣ мѣне тревѣе съ ѧп-

калечї пе роївѣл меѣ шї съ іаї дрѣмѣл кѣтрѣ Бѣкѣреѡї; пої вом рѣга пе вѣлѣл Дѣмнезеѣ ка съ те апере пе тот пашѣл. Пентрѣ вѣл жѣне де врѣста ѧл кареа мѣ аѣлам еѣ, дакѣ п'аре кѣмваш інїмѣ де іепѣре, прїмежїїле вѣлї асемenea дрѣм аѣ оарешкаре лѣстрѣ шї ѧлдема романтик, еѣ ѧл ачеле мїнѣте нѣ мѣ щїеам teme де нїмїк.

ѧл вѣрмѣтоареа дїмїнеадѣ ста скрїсорїле печетлѣїте пентрѣ компанїїѡї татѣ-меѣ, кѣм шї о рѣгаре де рекомѣдаѣїе кѣтрѣ дїректорѣл де карантїнѣ дїн Тїмїш каре фѣсесе копшкочлар шї прїетїн де крѣче ал пѣрїптелѣї меѣ. Ачї ѧсѣ нѣ мї се кѣ-вїне а вїта, кѣ нїчї вѣл дїн ачѣщї дої прїетїнї вѣлї шї кѣраѡї ла інїмѣ нѣ ера пѣ-скѣѡї дїн дїнѣтѣрїле ачестеа, чї вѣсїта ѧї арѣнкасе пе амѣлдої ла ачелеаш пѣрѡї. Чеасѣл порнїреї сосїсе, кѡнд деодаѣ прїетїнї шї рѣделе поастрѣ — дїн партеа мамѣї теле че рѣпосасе ѧл Домпѣл кѣ патрѣ анї маї паште — пѣпѣдїрѣ ѧл касѣ, Ера о формалѣ револѣѡїе де фамїїе. Тоѡї дїн тоате пѣрѡїле стрїга пе татѣ-меѣ: Nene, кѣмпате, прїетїне, че інїмѣ де пеатрѣ аї, де ѧѡї арѣлчї пѣдеждеа вѣтрѣпѣцелор ѧл перїкол вѣзѣт шї пїпѣїт?“ Асемenea кѣвїнте тѣрѣвѣра фоарте мѣлт пе вѣтрѣлѣл меѣ пѣрїпте, каре се темеа, ка нѣ кѣмва вѣїерѣрїле оаменїлор съ мѣ дескѣражезе. „Аї кам ѧлтѣрїат фїѣл меѣ; Дѣмнезеѣ те поарте ѧл паче! Мерѡї деодаѣ пѣлѣ ла Тїмїшѣл де сѣс, вnde ажѣлгѣнд съ черї пегрешїт сѣат дела Домпѣл дїректор, де каре щїї кѣ кѣтѣ сїнчерїтате пе іѣвѣще.“ — ѧлтрїстарѣа кѣ м'ам депѣртат дїн каса пѣрїптеаскѣ, ѧлдатѣ че ешїѣ ла дрѣм, ѧмї трекѣ, шї пофта де а

кълътори тѣ лѣвеселі фоартѣ. Бані лѣ-
sem кѣ mine о сѣмѣ лѣсемпѣтоаре, дѣв
пѣстоале лѣнкѣ пѣмѣ лѣпсѣа; песте ачеаста
тѣ лѣкрѣдеам лѣ іѣдеала калѣлѣлѣ мѣѣ,
поате шѣ маі тѣлт декѣт ар фѣ фост кѣ
кале. Весел кѣм ерам, нѣчѣ прѣнсеіѣ де
весте, кѣнд тѣ шѣ вѣзѣіѣ лѣ Timiш. Авѣа
лѣмѣ арѣтаіѣ пасапортѣл, кѣнд дѣректорѣл
тѣ шѣ пофтѣ ла сіне шѣ тѣ лѣтревѣ де
скопѣл кълъторіеіѣ теле. Ера времеа прѣп-
злѣлѣ. Ла тасѣ спѣсеіѣ патронѣлѣ мѣѣ,
кѣ аш кѣцѣта а кълъторі лѣнкѣ астѣлѣ пѣ-
пѣ латѣнѣстѣреа Cіnai, ѣнде крѣд кѣ воіѣ
фѣ песте поапте лѣ сіѣрѣтате. Лѣтрѣа-
чѣеа чѣасѣрѣле трекарѣ шѣ маі ла зрѣтѣ
Domнѣл вѣтрѣн, кѣм ера dedat а ворѣі
скѣрт, апѣсат шѣ віне, тѣо спѣсе кѣрат:
„De аічѣ пѣ те вѣі мѣшка фрѣцѣоаре, чѣ
вѣі тѣлеа ла поі, іар dіmінеадѣ лѣдатѣ
че се вор deskіde порѣіле, вѣі фѣ чѣл dіп-
тѣіѣ, каре вѣі ешѣ афарѣ. Dѣmнѣата тре-
вѣе сѣ шѣі, кѣ нѣчѣ чѣі маі лѣкѣштѣадѣ
оашенѣ, карѣі лѣшѣ поартѣ капѣл атѣлѣ,
пѣ кѣтеазлѣ а порнѣ ка сѣ лѣспѣрезе ла
врезѣ лок dіn Прѣдеам пѣлѣ ла Cіnai;
dѣчѣ еѣ те опреск лѣ пѣтеле татѣлѣ Dѣ-
mіталѣ.“ Че ерам сѣ фак, тѣ сѣпѣсеіѣ ла
оашенѣа тѣлѣрѣ а вѣтрѣпѣделор пѣдѣте!

Лѣ зрѣтѣоареа dіmінеадѣ еѣ кѣ zіo-
рѣле оdatѣ тѣ скѣлаіѣ шѣ черкаіѣ а тѣ
фѣра кѣ лѣчетѣшорѣл dіn odaіеа dіn лоп-
трѣ ка сѣмѣ вѣзѣ de кал; dar стѣпѣлѣ
касѣі тѣ лѣтрекѣсе. Кѣчѣ ел ера скѣлат
шѣ рѣзімат лѣ векѣл шѣц de теле каре
шѣ пѣлѣ лѣ zіoа de астѣлѣ се vede лѣ
квартѣрѣл дѣректорал кѣ апѣл лѣсемпѣт ла
снате dіnаіnteа. Кѣрѣцѣлор, чѣтѣа токѣа
ѣн манѣест de рѣсвоіѣ чѣі лѣпѣртѣшѣсе
ѣн прѣетѣн кѣ поща трекарѣтѣ. Дѣректорѣл

тѣ апѣкѣ de тѣлѣ: „Ѣnde грѣвѣцѣі? Се
vede кѣ пѣ кѣпошѣі рѣгѣлеле карантѣнеі,
пѣнтрѣ-кѣ пѣлѣ ла чѣасѣл deskіderѣі пор-
цѣлор аі сѣ маі ащѣцѣі; песте ачеаста еѣ
нѣчѣ кѣ те воіѣ лѣса сѣ порпѣцѣі сіпѣр,
чѣ лѣцѣі воіѣ da de кѣлѣзѣлѣ ѣн шѣрѣіторѣіѣ
de карантѣнѣ, ом кѣрѣіа те поцѣі лѣкрѣде,
каре ла време de nevoіе се сімте лѣ пѣ-
терѣі de а трѣлѣтѣ пе зпѣл саѣ доі мѣшеі.
Нѣчѣі ѣн кѣзѣлѣт de лѣпротѣвіре жѣношор-
рѣле; пѣлѣ вѣі ешѣ dіn decімеа пѣдѣрѣі,
аі треvзѣіоцѣ пѣанѣратѣ ка сѣ фѣі лѣсо-
цѣіde чѣнева.“ — Лѣпаште кѣ апѣ чѣпѣзѣчѣі
пѣдѣрѣіле ачѣлеа пѣ ера рѣрѣте нѣчѣі декѣт
шѣ дрѣмѣл лѣзѣчѣіт маі рѣѣ, de шѣі акѣт
лѣкѣі лѣпсѣше фоартѣ тѣлт. Фѣкѣрѣт de
жѣлѣл кѣ кѣте ѣн фѣідеан de кафеа, дѣпѣ
каре пѣтрекарѣт de о прѣетѣноасѣ стрѣпѣере
de тѣлѣ шѣі de кѣвінтеле „кале вѣлѣ“, о
лѣарѣт ла дрѣм. Лѣдатѣ че апѣкарѣш пе
поартѣ афарѣ, еѣ лѣмѣ лѣкѣркаіѣ пѣстоа-
леле; вѣзѣіѣ лѣсѣ кѣ дѣстѣлт вѣкѣрѣіе, кѣ
позл мѣѣ соц лѣкѣ скоате de сѣпѣт ѣнѣфор-
та са семѣ-остѣшаскѣ алте дѣв пѣстоале
марѣ. Ачѣст шѣрѣіторѣіѣ de карантѣнѣ, саѣ
кѣт лѣі зѣчѣцѣі акѣта слонарѣіѣ, фѣсесе вѣнтер-
офѣцер ла рѣцѣіментѣл лѣтѣілеа ромѣпѣск
dіn Трансѣлванѣа, ѣн ромѣн ла статѣрѣ de
мѣжлок, дарлат лѣ спѣтешѣі пѣрвосастѣелѣіѣ,
лѣкѣт нѣчѣі лѣ глѣмѣ пѣ мѣар фѣі пѣлѣкѣт а
рѣлѣда дѣла ел о палѣтѣ. Ел dedat а лѣ-
фрѣпта моартѣа лѣ кѣшпѣл сѣпѣцѣлѣі de
атѣтеа орѣі, пѣ шѣіеа нѣчѣі de о фрѣкѣ, лѣ ве-
deam пѣшаі, кѣ лѣдатѣ че інтрарѣт лѣ de-
сіме, лѣчѣпѣ ашѣі арѣнка окѣі adeseорѣі лѣ
дрѣапѣта шѣі лѣ стѣлѣга. Треvѣе сѣ тѣртѣ-
рѣсѣск, кѣ еѣ вѣзѣлѣдѣ-тѣ лѣ мѣжлокѣл пѣ-
дѣрѣі, сімѣіам кѣ сѣпѣцеле мѣі вате маі пѣ-
dѣшѣіт; кѣ тоате ачѣстеа тѣ сіліам а мѣі

авенде орі че фрікъ дінainte вѣѣ от іні-
мос кѣм ера содѣл меѣ, ва ші кѣтезаѣѣ
сѣѣ зік: Паремісе, кѣ пѣдѣрїле ачестеа
сѣлнт маї пѣдїн перїкѣлоасе декѣм ле снѣп
оашенї а фї. Антр'ачеа окї 'мі арѣкам
ші еѣ лн тоате пѣрїле кѣ дестѣл љн-
грїжаре шї шї се нѣреа кѣ дїн тоатѣ тѣфа маї
деасѣ шї де лѣнгѣ тодї арѣорїї маї грошї
не поате сѣцета кѣте вн илѣтѣ; аша еѣ
љнкѣ стам гата а пѣшка не тоатѣ клїпїта.
Георгіе ла тоате ачестеа тѣчеа ка пещеле.
љнсѣршїт пѣдѣреа се лѣмїнѣ шї пої зѣ-
рїрѣм скїтѣл. „Е, непе Георгїе, внде вор
фї пѣсѣрїле фѣрчїлор, де нѣ се арѣтарѣ нїчї
декѣм? Аша есте кѣ акѣм не афлѣм љн
сїгѣрїтате? „Се поате; тотѣш пре'нгрїжі-
реа ́ вѣпѣ љнтрѣ тоате!“ љмї рѣспѣссе
Георгіе скѣрт.

љн скїт п'авеам че кѣтѣ; вн вїрт че
ера маї љнкоаче, се афла кѣ тотѣ пѣрѣ-
сїт, іар чел маї дїн жос нї се пѣрѣ а не фѣ-
гѣдѣ вн чеас де одїхнѣ шї де ре'ноїре прїп
тѣнкаре, кѣчї аерѣл чел рѣкорос де тоа-
тпѣ љмї фѣкѣсе фоаме. Амѣндої дескѣ-
лекарѣм шї пѣпѣ кѣнд Георгїе легѣ кай
ші ле арѣкѣ чева пѣтрец, еѣ іптраїѣ љн
тїнда вїртѣлѣї. Не ачеле времї вїртѣрїле
дїн Предеал нѣ ера аша тѣрдаре ка астѣї
ші вїртѣл ла каре трасерѣм пої, авеа љн
міжлок о тїндѣ маре, љнаїнте одаїе ларгѣ
ші љндѣрѣпт зна маї мїкѣ, тобілатѣ сѣ-
тенеще, љнсѣ кѣратѣ, кѣчї љн ачестеа нѣ
ера сѣферїдї а іптра ва нїчї а се апропїа
чованїї чеї вѣспрошї, нїчї кѣрѣвшїї чеї пар-
те маре вѣдївї, чї еа се пѣстра пѣмаї пѣп-
трѣ оаспѣцї маї аленїї. љн тїндѣ стѣнд
кѣтѣм кѣ окї ла о парте шї ла алта не
щїїнд каре вѣпѣ сѣ о дескїд; љнтр'ачеа
вѣд кѣ вѣна одѣїеї дїн дѣрѣпт се креапѣ

ші о фетеїе љшї скоате капѣл. Ачестеа
фѣ чел дїнтѣїѣ от не каре зѣрїїѣ љнпреаж-
ма вїртѣлѣї, іар де алтїнтрелеа домпїа
сїпгѣрѣтатеа мордїї. „Пофтеде Домпѣле
љнкоаче, дакѣдї есте кѣ пѣлѣчере,“ љнї
стрїгѣ ромѣла. — Дѣтпѣаваоастрѣ щїдї, кѣ
солдацїлор шї алтор кѣлѣторї ле плаче а
конверса кѣ кѣлѣреселе дела вїртѣрї. Еѣ
љн прївїнѣа ачестеа ерам от поѣ, кѣ тоате
ачестеа кѣтрѣ секѣл чел фѣрѣмос вѣ тѣр-
тѣрїсеск кѣ нїчї одатѣ п'ам фост пѣсїмѣдї-
торїѣ, тѣкаркѣ пѣрѣреа м'ам сїлїт а рѣ-
тѣлѣа љнтре хотарѣле вѣпѣї кѣвїнѣде. љн-
сѣ ла вїртѣл ачестеа ведереа вѣпѣї фетеїї кѣ
атѣт мѣ љнкѣпѣтѣ маї тѣлѣт, кѣ кѣт фетїца
де ромѣн че ста љнаїнте'мї ера зна дїн
челе маї фѣрѣмоасе шї маї дѣрѣглаше дїн
кѣте вѣзѣсем љн вїаѣа меа шї кѣ кѣт а-
честеа се афла петрекѣнд ла о касѣ аше-
затѣ аша департе љнтре нїще тѣнѣдї атѣт
де романтичї-сѣлватїчї, кѣм сѣлнт карпадїї
поцрїї маї песте тот. „Кѣм те кїамѣ ле-
лїшоарѣ?“ — „N'ам пѣме Домпѣле,“ љмї
рѣспѣссе фетїца кам рѣстїт ла љнтрева-
реа меа чеа преа љндѣрѣспѣаѣѣ. Фїгѣра еї
чеа овалѣ регѣлатѣ, тѣрѣсѣреле фѣѣї вѣ-
дїтоаре де невіновѣдїе шї тотѣолатѣ де
о грїжѣ маре, фаѣаї рѣменѣт, плїнѣт, љнкѣт
сѣдї фїе театѣ а о атїпѣде кѣ вн фїр де
пѣр, окїї пѣгрїї марї, ка ла челе маї тѣлѣте
ромѣне тѣптене, гѣраї мїкѣ рѣтѣндѣт, ста-
тѣра чева маї мїкѣ ка де мїжлок, терсѣл
еї іѣте шї децѣпт, — тоате ачестеа љнсѣ-
шїрї але еї љнчепѣрѣ а 'мї апрїнде капѣл.
„Адѣ'мї о лїтрѣ де вїп лелїѣѣ.“ љндатѣ
Домпѣле фѣ рѣспѣсѣл. — Кѣт ваѣї
љн пѣлмї, жѣпа вїртѣшїндѣ шї венї кѣ вї-
пѣл. Еѣ нѣ мѣ маї пѣтѣїѣ контенї, мѣ ре-
пѣзїїѣ шї о сѣрѣтаїѣ. Еа се стѣпчї кѣ тѣ-

не. Ачеастъ пѣртаре атѣт де серіоасъ дп-
соуітѣ дпсѣ де зп аер плькѣт ші фін тѣ
фѣчеа съ пѣ кред окілор меі, респектѣл
че'мі дпсѣфлѣ фетіца, децентѣ тотдеоа-
тѣ зп интерес ші маі mare дп ініма теа
асѣпрѣї, дпкѣт тѣ сімѣїѣ дпволдіт а тѣ
рѣга де ертаре. — „Пентрѣ че казѣї аша
стрѣп ла міне?“ о дптреваїѣ еѣ; „кѣт
поѣї фі аша фрѣмоасъ ші тотѣш атѣт де
серіоасъ?“ „Ам прічїнѣ mare де а фі се-
ріоасъ,“ дпмі рѣспѣнсе еа кѣ о кѣзѣтѣтѣрѣ,
не кареа дп віаца теа кѣ о воїѣ віта; „пен-
трѣ ачеаа дпї спѣїѣ дп фрікалѣї Дѣмнезеѣ,
кѣ еѣ сѣпнт вреднікѣ де пльнс; дпсѣ дѣ-
мпіата песте скѣрт те веї афла дп старе
ші маї жалнікѣ ші веї віта де орї че глѣ-
тѣ. — „Бѣїагѣ фрѣмоасъ, орї кѣ вреї
а'мі дпсѣфла фрікѣ!“ — „Еѣ а'дї дпсѣфла
фрікѣ дѣмпіале? Пѣзещете дѣмпіале, ро-
гѣте съ те пѣзещї.“ — „Сѣ вѣд, чїне ва
кѣтеза а се апѣка де міне?“ рѣспѣнсеїѣ
еѣ кам дп вѣтаїе де жок. — „Ах дѣмпі-
але, еї вор фаче кѣ дѣмпіата ка кѣ алдї
тѣлѣї.“ — Акѣт дпченѣїѣ ші еѣ а лѣа
дптр'адїнс кѣвїнтеле фрѣмоасеї пророчїде
преспѣїтоаре де непорочїрї. — Дѣмпіале сѣ
стаї гата а те дпфѣїїша кѣ чеа маї кѣт-
плїтѣ прїмеждїе; дпмі зїсе еа шоптїнд.
„Дѣмпіата тѣлѣт дп дѣѣ чеасѣрї пѣ маї
ещї дп віацѣ. Фѣга'дї есте кѣ непѣтїнцѣ;
кѣ ачеаста дѣмпіата теаї стїнѣе ші маї
кѣрѣнд.“ — „Фетїцѣ, дѣмпіата дпї афлі
пльчереа а тѣ педепсі пентрѣ некѣвїн-
чоаса теа пѣртаре ші тѣ сперїї кѣ істо-
рїї де хоѣї.“ — „Мартор дпмі е Дѣмнезеѣ,
кѣ еѣ дпї воїеск віпеле. Еѣ аш тревѣї
сѣ так; дпсѣ ваї, фїе'дї мілѣ де міне!..“

Дѣпѣ кѣвїнтеле ачестеа фетїца ешї дп
тїндѣ, прїві дп афарѣ ші кѣ лакрѣміле дп
окї венї іарѣш ла міне: „Веї дѣмпіеата
ачеастѣ mare грѣмадѣ де пѣсїп дпдѣ-
рѣнтѣл касеї? Еї зїк, кѣ воїерѣл аѣ по-
рѣпчїт а се кѣра пѣсїпѣл, ка тѣне пої-
тѣне сѣ зїдїаскѣ аїчї зп хап mare. Нѣ е
адеѣвѣрат. Чїне ар креде! Ачест пѣсїп аѣ
сѣпнт дп сіне ші пѣлѣ акѣта кѣтѣа сѣпѣе
омепеск ші зрѣта лѣї пѣ се маї vede. Дѣ-
мпіата порѣпчїшї сѣ'дї фрігѣ зп пѣїѣ; а-
челаш се гѣтеѣе дп чеаалатѣ одаїе.
Дптр'ачеаа песте пѣїїп се вор арѣта дп
десїмеа пѣдѣреї треї кѣлѣредї дпѣрѣкаѣї
дп фрѣмоасъ зпїфортѣ де офїцерї; еї вор
чере прѣпѣз дела вірташѣл; ачеста, каре
акѣт ворѣеѣе афарѣ кѣ шерѣїторїѣл дѣ-
мпїтале, ва венї ші те ва рѣга, ка сѣ сѣ-
ферї ші не поїї оаспедї а прѣпѣзї кѣ дѣ-
мпіеата дппреѣпѣ; дѣмпіата пѣ те веї дп-
протїві, кѣчї алѣфелїѣ ешї перѣдѣт. Мѣпкѣ
кѣ офїцерїї, кѣ ачестаа веї кѣїїга време;
де а черїѣл ка дп времеа де прѣпѣз сѣ
кѣїїдїї зп мїнѣт де скѣпаре. Кѣнд ва
венї не тасѣ шампанїа, черїѣл сѣ'дї фїе
мілостїѣ!“ — Азїнд еѣ тоате ачестеа,
дптре фрікѣ ші дпдоїелї рѣгаїѣ не фатѣ,
ка не не сімѣїте, сѣ'мі трїмїцѣ дпдатѣ
не шерѣїторїѣл.

(Ва зрѣта.)

Кѣлїндарїѣл вѣїеск,

каре ера сѣ еасе не апѣл ачеста, пентрѣ
лїпса сѣѣскрїїторїлор пѣ с'аѣ тїпѣрїт. Се
паре кѣ пої п'ам кѣпрїнс скопѣл ачелелї
кѣртїчеле. — —